

DZIENNIK ŁÓDZKI

Łódź, wtorek 22 grudnia 1964 roku
Rok XIX Nr 304 (5613)

Min. Rapacki złożył wizytę premierowi Wilsonowi

A. Gromyko w Berlinie

W poniedziałek 21 bm. przy był do Berlina minister spraw zagranicznych ZSRR, A. Gromyko i wiceminister spraw zagranicznych ZSRR, W. Siemionow.

Przed odlotem z Nowego Jorku min. A. Gromyko złożył na lotnisku oświadczenie, w którym podkreślił, że radziecka delegacja dokładała i będzie dokładać wysiłków w kierunku rozładowania napięcia międzynarodowego i umocnienia ONZ.

Z prezydentem USA Johnsonem i sekretarzem stanu USA Ruskim dokonaliśmy korzystnej wymiany poglądów na zagadnienia dotyczące stosunków radziecko-amerykańskich i niektórych innych spraw - stwierdził m. in. min. A. Gromyko.

A. Mikejan przybył do Finlandii

W poniedziałek przybył do Helsinek z wizytą nieoficjalną przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR, A. Mikejan.

Na dworcu w Helsinkach A. Mikejana powitał prezydent Republiki Fińskiej, U. Kekkonen, premier I. Virolainen i inni członkowie rządu fińskiego, przewodniczący parlamentu K. Kleemola oraz przedstawiciele władz miejskich.

Akcja przepustek w Berlinie

Okolo 150 tysięcy mieszkańców zachodniego Berlina odwie dzio w ciągu soboty i niedzieli swych krewnych w Berlinie demokratycznym. Był to drugi termin odwiedzin uzgodniony w porozumieniu o przepustkach zawartym między rządem NRD a senatem zachodniego Berlina.

Budowa doków — nowa specjalność naszych stoczni

Największa w europejskim przemyśle okrętowym suwnica bramowa

Potężna suwnica bramowa o udźwigu 500 ton, zbudowana w jugosłowiańskiej fabryce „Metalna” w Mariborze, została w poniedziałek przekazana do eksploatacji w Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni.

Wrz z uruchomieniem dźwigni — największej w europejskim przemyśle okrętowym — zakończono podstawowy cykl budowy ośrodka kadłubowego i suchego doku w gdyniejskiej stoczni, która znalazła się w rzędzie najnowocześniejszych w świecie.

Urządzenie to w znacznym stopniu przyspieszy okres budowy statków.

Przebywający w Londynie przejazdem z sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ z Nowego Jorku do kraju minister spraw zagranicznych, Adam Rapacki, złożył w poniedziałek 21 bm. wizytę premierowi W. Brytanii, H. Wilsonowi, z którym odbył rozmowę na aktualne tematy interesujące obie strony.

Następnie brytyjski minister spraw zagranicznych, Gordon Walker, podejmował ministra Rapackiego lunchem, który upłynął w serdecznym nastroju i dał okazję do wzajemnej wymiany poglądów.

Wielki dzień Płocka Wł. Gomułka na uroczystościach przekazania „Petrochemii” do eksploatacji

Zakończony został pierwszy etap budowy największego w kraju obiektu przemysłu chemicznego — Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku. W poniedziałek, 21 bm. odbyła się uroczystość oficjalnego przekazania do eksploatacji czynnych już pierwszych podstawowych działów kombinatu: destylacji rurowo-wieżowej i reformingu.

Na uroczystość przybył I sekretarz KC PZPR — Władysław Gomułka, członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier Franciszek Wąsółka, ministrowie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych oraz przemysłu che-

micznego — Marian Olewiński i Antoni Radliński. Już od wczesnych godzin rannych w Płocku panuje odświętny ruch. Ulice i domy, a także drogi wodne do miasta i kombinatu udekorowane są flagami narodowymi i flagami państw — członków RWPG, pomagających nam w budowie petrochemii.

Po godz. 13 na moście wiślany, przed wjazdem do miasta, Władysława Gomułkę i towarzyszące mu osoby serdecznie witają delegacje załogi kombinatu, władz miejskich Płocka, a także licznie zgromadzona młodzież i miejscowa ludność.

Przed najważniejszym z uruchomionych dotychczas obiektów — działem destylacji rurowo-wieżowej ministrowie budownictwa i chemii meldują W. Gomułce o oddaniu do eksploatacji przemysłowej podstawowych oddziałów produkcyjnych Płocka.

I sekretarz KC PZPR i towarzyszące osoby zwiedzają dyspozytornię destylacji, w której pracuje załoga kilku ludzi w białych fartuchach kierujących przy pomocy automatów wszystkimi skomplikowanymi procesami przeróbki ropy. Przez instalacje przepływa ponad 6 tys. ton ropy naftowej w ciągu doby.

Apel o zjednoczenie rewolucyjnych sił kongijskich

Narodowa Rada Wyzwolenia Kongo ogłosiła w Kairze apel wzywający do zwołania w Kongu kongresu grupującego wszystkie siły rewolucyjne.

Delegacja Rady Wyzwolenia uda się do ośrodków powstanczych w kraju, by nawiązać kontakty z przywódcami oddziałów patriotycznych.

Strajk dziennikarzy włoskich

Wczoraj po południu rozpoczął się 48-godzinny strajk dziennikarzy włoskiego towarzystwa radiowo-telewizyjnego (RAI). Strajk proklamowano po zerwaniu rozmów w sprawie zawarcia umowy zbiorowej.

»Explorer — 26«

Stany Zjednoczone wystrzeliły w poniedziałek sztuczne satelity „Explorer-26”, który ma badać pierścień radiacji wokółziemskiej.

Wszystkie trzy stopnie rakiety nośnej Thor-Delta odpaliły zgodnie z programem, ale na razie nie podano, czy mikroksieżyce wszedł na orbitę wokółziemską. Według planów ma on krążyć po wydłużonej orbicie eliptycznej.

W. Gomułka pyta o szczegóły, interesuje się harmonogramem dalszych robót. Z u-

(A) Dalszy ciąg na str. 2

Z udziałem członka Biura Politycznego R. Strzeleckiego

IX Wojewódzka Konferencja PZPR rozpoczęła obrady w Zgierzu

Wczoraj w Szkole nr 1 w Zgierzu rozpoczęły się dwudniowe obrady IX Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo - Wymarowej PZPR. Bierze w niej udział około 400 delegatów, reprezentujących prawie 78 tys. członków i kandydatów partii z terenu całego województwa łódzkiego.

W prezydium konferencji zasiadli m. in.: członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Ryszard Strzelecki, wicepremier — Zenon Nowak, minister przemysłu lekkiego — Eugeniusz Stawiński, kierownik Wydziału Organizacyjnego KC — Mieczysław Marzec, I sekretarz KŁ PZPR — Józef Spychalski, dyrektor Zakładu Historii Partii przy KC — Tadeusz Daniszewski, przewodniczący Centralnej Komisji Rewizyjnej — Adam Dołiński, redaktor naczelny „Nowych Drog” — Stefan Wierbłowski, rektor Uniwersytetu Łódzkiego — Stefan Hrabec.

Referat wprowadzający do dyskusji, stanowiący uzupełnienie do rozesłanego uprzednio delegatom sprawozdania KW PZPR, wygłosił I sekretarz KW — Stefan Jedryczek. W imieniu bratnich stronnictw politycznych z przemówieniami powitalnymi wystąpili: prezes WK ZSL — Tadeusz Sitek i przewodniczący WK SD — Roman Kaczmarek. W dyskusji zabralo wczoraj głos 17 osób.

Dziś o godz. 9 — dalszy ciąg obrad. Po zakończeniu dyskusji i jej podsumowaniu nastąpią wybory nowych władz wojewódzkich PZPR.

Szczegółową relację z wczorajszych obrad zamieszczamy na stronie 5 wydania wojewódzkiego (AB) naszej gazety.

Transformatory z „Elty” dla Indii

W łódzkich Zakładach Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej „Elta” zakończono montaż 18 transformatorów średniej i wielkiej mocy z przeznaczeniem dla Indii. Są to jednostki wysokiej klasy, wyposażone w zestaw urządzeń do automatycznego regulowania — specjalnie przystosowane do trudnej pracy w warunkach wilgotnego tropiku.

Walory łódzkich agregatów, zapewniające ekonomiczną ich eksploatację, jak też dogodne warunki dostawy — zdecydowały, że „Elta” na rynku indyjskim wygrała niełatwy przetarg z wieloma konkurencyjnymi firmami.

Specjalna ekipa pracowników „Elty” spełnił będzie funkcje instruktorów indyjskiej obsługi.

Sesja parlamentu chińskiego

W poniedziałek, 21 bm. rozpoczęła się w Pekinie pierwsza sesja ogólnochińskiego zgromadzenia przedstawicieli ludowych trzeciej kadencji.

Na pierwszym posiedzeniu sesji premier Czu En-lai wygłosił referat na temat działalności rządu Chińskiej Republiki Ludowej. Czu En-lai będzie kontynuował referat na wtorkowym posiedzeniu.

Kolejny zamach stanu w Wietnamie pld. Kto faktycznie sprawuje władzę?

Tło i przebieg wydarzeń, które rozegrały się w ostatnią niedzielę w Sajgonie, nadal nie są jasne.

Według doniesień agencji zachodnich, w poniedziałek sytuację w Sajgonie kontrolowała utworzona 18 bm. Rada Wojskowa składająca się z młodych generałów (określanych przez agencje zachodnie mianem „młodoturków”), która w niedzielę o świcie aresztowała 9 członków tzw. Wysokiej Rady Narodowej oraz szereg przywódców wojskowych, polityków i dostojników buddyjskich, łącznie 51 osób.

Rada Wojskowa rozwiązała Wysoką Radę Narodową oraz ogłosiła deklarację, w której stwierdza, że respektuje szefa państwa Phan Khae Suu oraz cywilny rząd premiera Tran Van Huonga.

Bezpośrednią przyczyną akcji wojskowych było to, że Wysoka Rada Narodowa odmówiła spełnienia żądań „młodoturków” co do usunięcia z armii 40 generałów i wyższych oficerów, w tym byłego szefa państwa generała Duong Van Minha, oskarżając ich o popieranie opozycji buddyjskiej wobec rządu.

Według agencji AP, generał Khanh, który podpisał

formalnie polecenie rozwiązania Wysokiej Rady Narodowej, mógł być wykorzystany przez grupę młodych generałów jako figurant. Mimo, że na konferencji prasowej zwołanej w niedzielę po południu generał Nguyen Chanh Thi oznajmił, że generał Nguyen Khanh pozostaje nadal dowódcą naczelnym sił zbrojnych. Khanh znajduje się podobno w areszcie domowym.

Wspomniany Nguyen Chanh Thi uchodzi za przywódcę grupy młodych generałów.

(B) Dalszy ciąg na str. 2

Reforma studiów rolniczych

Od przyszłego roku akademickiego — po tegorocznej reformie studiów technicznych i niektórych uniwersyteckich — obowiązywać będą zmienione programy studiów rolniczych. Poinformował o tym w poniedziałek dziennikarzy wiceminister szkolnictwa wyższego prof. dr Włodzimierz Michajłow.

Reforma przewiduje utworzenie studiów 2-tych: 4-letnich inżynierskich i 5-letnich magisterskich. Pierwsze 2 lub 3 lata studiów będą wspólne. Magistranci nie zdając egzaminu inżynierskiego i już na 4 roku podejmują zajęcia związane z pracą magisterską. Jednoletnie studia magisterskie — 5-letnie zostały utrzymane na wydziałach ekonomiczno-rolniczych, leś-

nym i technologii drewna oraz 5,5-letnie na weterynarii. Na wszystkich wydziałach dokonano gruntownych zmian w profilu i strukturze studiów. Na wielu wydziałach od trzeciego roku studiów wprowadzono podział na specjalności. Wzrosła również liczba specjalizacji.

Polski jedwab robi karierę w Paryżu

Polski jedwab robi szybką karierę: trzy wielkie paryskie domy mody lansują obecnie modele sukien cocktailowych i wieczorowych właśnie z naszymi jedwabiami naturalnymi i sztucznymi. Polskie jedwabie zdobyły Belgię, Holandię i Anglię. W sumie na liście odbiorców znajdują się firmy z ok. 60 krajów. Sprzedajemy obecnie za granicę trzykrotnie więcej materiałów jedwabnych niż w 1960 roku. 95 proc. eksportowanych towarów wysyłamy na rynki strefy dolarowej.

Sukcesy eksportowe przemysłu jedwabniczego są nie tylko wynikiem pomyślnej koniunktury, lecz przede wszystkim stałego doskonalenia produkcji (np. rozwinęliśmy wzornictwo m. in. w oparciu o desenie francuskiej firmy „Carlin” i modę włoską).

Seria tragicznych katastrof i klęsk żywiołowych

KATASTROFA KOLEJOWA W MEKSYKU

50 osób zostało zabitych a 75 rannych w katastrofie kolejowej pod meksykańskim miastem Villa Armosa. Pociąg towarowy jadący z dużą szybkością, wpadł na stojący na stacji Tacotala pociąg pasażerski.

57 GÓRNIKÓW ZABITYCH

W niedzielę, w kopalni węgla w pobliżu miejscowości Cerro Pasco położonej w odległości około 320 km na północny wschód od Limy nastąpiła eksplozja metanu i pyłu węglowego.

go. 57 górników poniosło śmierć. 34 innych zdołano uratować. Wielu górników, którzy uszli z życiem, jest ciężko rannych.

Kopalnia węgla położona jest w zamieszkałym przez Indian okręgu Goyllarisquiza, leżącym na wysokości około 5 tys. metrów nad poziomem morza w Andach.

ZDERZENIE SAMOCHODÓW

W portugalskiej miejscowości Chaves w niedzielę zderzył się na moście autobus z ciężarówką. 5 osób zostało zabitych a 29 rannych. Autobusem jechali

(C) Dalszy ciąg na str. 2

Łódź - centrum kulturalne regionu

Rozmawiamy z doc. dr Antoniną Kłoskowską

W czasie ostatniej sesji popularno-naukowej, omawiającej dorobek woj. łódzkiego w minionym 20-leciu, wiele miejsca poświęcono m. in. kulturalnej roli ośrodków miejskich oraz ich wpływowi na otaczające je regiony. Nas oczywiście interesowałyby najbardziej uklad stosunków pomiędzy administracyjną stolicą - Łodzią, a regionem objętym granicami województwa...

W dzisiejszych społeczeństwach przemysłowych ośrodkami życia i to zarówno gospodarczego jak i społecznego, stają się w coraz większej mierze duże miasta. Oczywiście w pojęciu ogólnym - istnieje bowiem miasta wyjątki (takimi była np. Łódź), gdzie rozwój przemysłu i urbanizacji nie towarzyszy odpowiedniemu poziomowi życia kulturalnego. Są to w gruncie rzeczy wielkie

osady fabryczne, zaniedbane pod względem komunalnym i kulturalnym. Taką była sytuacja Łodzi przedwojennej, mimo znacznych wysiłków środowiska lokalnego zmierzających do rozwoju przynajmniej niektórych instytucji kulturalnych.

Ta sytuacja uległa radykalnej zmianie w latach 1945-48, gdy Łódź faktycznie (wobec zniszczenia Warszawy) spełniła rolę kulturalnej stolicy Polski. Choć ówczesny rozwój życia kulturalnego miał pod pewnymi względami charakter przejściowy, to bez wątpienia przyczynił się do trwałej zmiany pozycji Łodzi w regionie. Z ośrodka wyłączonego administracyjno-przemysłowego miasta stało się tak że centrum szkolnictwa wyższego, środowisk artystycznych, ośrodkiem wydawniczym.

Porównując te właściwości Łodzi z innymi ośrodkami wielkomiastowymi, musimy wprowadzić stwierdzenie, że pozycja Łodzi pod wieloma względami nie odpowiada jej randze wielkości, gdy jednak rozpatrujemy życie kulturalne województwa, widzimy jak bardzo zależy ono od kulturalnych funkcji Łodzi.

Jakie to są funkcje?

Grupują się one w trzech zasadniczych kategoriach: organizacyjnej, ogniskującej i promieniującej. Pierwszą obejmują funkcje ściśle administracyjne, polegające na organizowaniu, inspirowaniu i nadzorowaniu działalności kulturalnej w terenie. Druga kategoria stanowi bezpośrednie działanie instytucji kulturalnych funkcjonujących w mieście, które przyciągają i skupiają ludzi, pragnących zaspokoić określone potrzeby kulturalne. Myślę tu przede wszystkim o wyższych uczelniach. Na Uniwersytecie np. prawie 75 proc. młodzieży pochodzi z Łodzi i województwa. Łódź gromadzi przybyszów także jako miejsce kursów, zjazdów, konferencji itd. Ale nie tylko - również teatry mają tę rolę spełniającą. Podobną rolę spełniają muzea, wystawy, specjalistyczne zasoby biblioteczne itp. placówki, do których przyjeżdżają osoby spoza miasta.

Rzecz jasna, placówki czysto rozrywkowe służą zaspokojeniu potrzeb najbliższego regionu. Można by tu np. w teatrach łódzkich nieraz wskazywać przez mieszkańców pobliskich miast - satelitów jako kryterium zaspokojenia aspiracji kulturalnych.

Wreszcie trzecią kategorię stanowią funkcje promieniowania, polegające na oddziaływaniu osób i instytucji stale zlokalizowanych w mieście, poza jego obrębem.

Ta ostatnia kategoria obejmuje chyba całokształt tzw. działalności objazdowej?

Po części tak. Wyjazdy zespołów teatralnych (przede wszystkim Teatru Ziemi Łódzkiej), estradowych, filharmonicznych - to m. in. elementy promieniowania.

Czy można tu mówić o łódzkiej „wylączności”?

Całkowita wylączność na pewno nie byłaby wskazana, ale np. w dziedzinie teatrów dramatycznych łódzkie placówki mają dwukrotną przewagę pod względem liczby przedstawień nad zespołami spoza województwa. Pełną wylączność ma Łódź w dostarczaniu rozrywki dla młodzieży i dzieci. Tylko pod względem widowisk estradowych dla dorosłych zespoły obecne są w Łodzi i w okolicach.

Przytoczone dane statystyczne nie wyczerpują wszakże tematu. Promieniowanie kulturalne Łodzi dokonuje się bowiem za pomocą treści o nader różnym charakterze. Wspomnieć tu wypada choćby o działalności odczytowej (mimo że udział prelegentów z Łodzi jest tu stosunkowo mały - 2/3 odczytów obsługują działacze z terenu) i o spotkaniach autorskich. Świadkami oddziaływania są także gazety, radio i telewizja. I tu informacja - wskaźnik sprzedaży pism łódzkich dla terenu całego województwa jest przeszło 3-krotnie większy niż wskaźnik sprzedaży pism war

szawskich. Ten typ promieniowania umacnia związki lokalne i wpływa na zaabsorbowanie życia Łodzi.

Podane przez panią docent fakty świadczą o niewątpliwie poważnej roli Łodzi w oddziaływaniu kulturalnym na teren województwa. Ale wydaje się, że nie można pomijać znaczenia Warszawy, która poprzez centralny program radiowy i telewizyjny oddziałuje na cały nasz region, zaś przez swe bezpośrednie sąsiedztwo - na północno-wschodnie powiaty.

To prawda. Warszawa do minuje w działaniu poprzez masowe środki przekazu jakimi są radio i telewizja: w dziedzinie bezpośrednich kontaktów kulturalnych jest ona jednak niemal nieobecna, przy najmniej w świetle rozpatrywanych faktów. W tej sferze województwo żyje własnym życiem kulturalnym, poważnie uzależnionym od personalnych i instytucjonalnych zasobów samej Łodzi.

Rozmawiał: JERZY STEFKO

„DREWNIANY RÓZANIEC”

W pierwszej dekadzie stycznia wejdzie na polskie ekrany film Ewy i Czesława Petelskich pt. „Drewniany różaniec” zrealizowany wg powieści Natalii Rolliczek. W rolach głównych występują: Elżbieta Karkoszka, Barbara Horawianka, Zofia Rysiówna, Jadwiga Chojnacka, Jolanta Bohdal i Halina Kowalska. „Drewniany różaniec” jest dramatem obyczajowym. Jego akcja toczy się w latach międzywojennych w sieročinie dla dziewcząt prowadzonej przez siostry zakonne.

Na zdjęciu: scena z filmu: bohaterka filmu Natalia (Elżbieta Karkoszka, studentka II roku krakowskiej szkoły teatralnej) i siostra Modesta (Barbara Horawianka). CAF - CWF

O „ZŁOTEJ MUSZELCE” i fryzjerze z kawą

(Korespondencja własna z Jugosławii)

Na zdjęciu: rynek małego rybackiego miasteczka portowego Piran na półwyspie Istria jest cały zajęty na plażny parking.

W Jugosławii budują dużo i ładnie. Lekka, południowa architektura. Balkony, loggie i duże okna. Mimo że na pierwszy rzut oka budownictwo mieszkaniowe sprawia raczej przyjemne wrażenie, sami użytkownicy mają do budowniczych czasem wiele pretensji.

W Lublinie pokazują mi dwa nowe domy. Jeden ochrzczone mianem „kanarka”, a drugi „stogiem siana”. Nie z sympatii tak je nazwano. „Kanarek” - to po prostu dom, ówczesne nowoczesny, ale wyśmienity z powodu rażąco kanarkowożółtej elewacji. Kafelowe płytki błyszczą złotą i czerwienią. Drugi zaś wyglądem przypomina stóg prasowanego siana. Kwadraty okienne i balkonowe aż nazbyt idealnie poszatkowały prostokątną powierzchnię frontowej ściany. W to właśnie denerwuje lublańczyków, którzy w ogóle niechętnym okiem spoglądają na nowoczesność wkraczającą do ich starego śródmieścia. W dodatku, jeśli ta nowoczesność nosi cechy brzydoty.

Restauracja w Rjece „Złota Muszelka” ma swoją historię. Znana jest z bogactwa i różnorodności przysmaków rybnych. Lokal mieści się przy wąskiej, starej uliczce. Wejście z mrocznej sieni oświetla staromodna latarnia. Wnętrze przypomina rybacką tawernę. Jest właśnie pora obiadowa. Stołki zajmują w większości zagraniczni turyści. Wszyscy wychekują na morskie przysmaki.

Do stolika podjeżdża wózek, na którym piętrzą się różnego rodzaju świeże morskie ryby, kraby, małże, ślimaki. Czego tu nie ma! Trzeba być nie lada znawcą, aby wybrać prawdziwy smakołyk, nie nadwierzając przy tym turystycznej kieszeni. Zdajemy się na gust obsługi. Ryba wygląda zachęcająco. Przedem kelner zapytuje nas w swoim odczytanym języku o rodzaj „dostawki”. Decydujemy się na proponowane spaghetti, moja sąsiadka na kartofle. „Dostawka” traktowaliśmy jako dodatk do ryby. Uprzejmy kelner jeszcze raz upewnił się czy rzeczywiście chodzi o ziemniaki i bardzo uważnie przyjrzał się mojej sąsiadce. Po chwili pokręcił głową, że owoce potrawami stanęły przed nami. A ryby ani śludu. Czekałyśmy długo i dopiero wówczas pojełyśmy, że słowo „dostawka” - oznacza za prostu przystawkę. Ale kto mógłby zjeść górę makaronu, a zwłaszcza górę jajowych, choć dymiących kartofli? Po pół godzinie oczekiwania zjawia się na stole ryba. Taaka ryba!

A często powtarzamy, że tyle podobnych słów spotyka się w naszych językach.

Niedziela w Belgradzie i innych miastach Jugosławii jest dniem świątecznym dopiero od południa. Natomiast od rana na wszystkich targowiskach odbywa się normalny ruch. Może nawet większy niż w zwykły dzień powszedni. Tłumy ludzi przewalają się między straganami. Kupić można wszystko. Świeże owoce i warzywa, nabiał, drób, mnóstwo świeżych ryb, sardynki. Na różnie pieczone mięso, baranina i drób. Obok w stoisku można otrzymać mięso. Nieco dalej wyroby ludowe. Nad targowiskiem unosi się zgiełk, hałas, porządkowana handlarzy. Niedzielny obrazek u nas zupełnie nie znany. Zakupów niedzielnych dokonują przeważnie mężczyźni. Oni więc taszczą do domu wypchne żywnością siatki, torby i kosze. Staroży tego chyba na cały tydzień.

O godzinie 12 targowisko pustoszeje, plac jest porządkowany, wszystko myte. O świcie w poniedziałek, znów otwierają się podwoje.

W niedzielne przedpołudnie obserwowałam też w Belgradzie ze zdziwieniem, że na wielu budowach trwa praca. Na ulicach prowadzono normalne roboty ziemne.

Tu i tam remontowano ogrodzenie. Ale po południu panował już nastrój świąteczny. Ulice i place zaroiły się tłumem. W restauracjach, kawiarniach i cukierniach pełno ludzi.

Przyjemny zwyczaj wieczornych spotkań na „świeżym powietrzu” można zaobserwować w Splicie, Dubrowniku i innych miastach Dalmacji. Starorzemiejskie placiska, które ongiś były miejscem patrycjuszowskich zgromadzeń i narad, są dziś miejscem spotkań przede wszystkim młodzieży. Z chwilą nastania zmroku, w świetle zabłykwanych migoczących latarnerek, zbierają się młodzi. Chłopcy i dziewczęta.

Cwar, śmiechy i śpiewy wypełniają cisne, stare placówki i sąsiadujące z nimi uliczki. Około północy wszystkie cichnie. Młodzi rozchożąc się do domów. Mieszkańcy sąsiednich domów i kamienic mogą wreszcie zasnąć. I tak jest przez cały rok, nawet wtedy, gdy deszcz pada...

Koniki? Znani nie tylko u nas. Z równym powodzeniem działają przed belgradzkimi kinami. Tego wieczoru „szedł” stary szlagier z niezawodnym Jeanem Gabin. Wystarczająca okazja dla „koników”. Ale moje zdziwienie wzбудziła nie tyle wysoka

KADRY a HANDEL

Problemowi kadr w handlu, ze szczególnym uwzględnieniem kadr kierowniczych, poświęcone były niedawno obrady egzekutywy KŁ PZPR. Analizą objęto 148 odpowiedzialnych pracowników handlu: dyrektorów, ich zastępców, głównych księgowych i kierowników komórek kadr działających w 31 przedsiębiorstwach.

Okazuje się, że podstawowa grupa kierownictwa, to ludzie w wieku od 31 do 45 lat. Tylko 1 dyrektor, 2 zastępców, 1 główny księgowy i 2 kierowników kadr mają poniżej 30 lat. Od 36 do 45 lat jest 2 dyrektorów, 8 zastępców, 2 głównych księgowych, 1 kierownik kadr. Wynika z tego, że większość tej kadry (31-45 lat) - to ludzie w miarę doświadczeni życiowo, a jednocześnie posiadający dostateczną ilość energii do aktywnej pracy. W miarę zdobywania zawodowego doświadczenia dają oni gwarancję jeszcze wieloletniej, twórczej pracy w handlu.

Podano także analizę kwalifikacji i wykształcenia kadr kierowniczych handlu. Podstawowe wykształcenie posiada 5 dyrektorów i 4 zastępców, 2 głównych księgowych, 16 kierowników kadr. Średnie wykształcenie posiada 12 dyrektorów, 18 zastępców, 21 głównych księgowych, 17 kierowników kadr. Wyższe wykształcenie - 17 dyrektorów, 18 zastępców, 11 głównych księgowych, 1 kierownik kadr. Uzupełnia wykształcenie średnie: 1 dyrektor, 1 główny księgowy, 6 kierowników kadr. Wykształcenie wyższe uzupełniają 2 zastępców dyrektorów, 1 główny księgowy, 1 kierownik kadr.

W ciągu ostatnich 4 lat zaszły tu dość kosztowne zmiany. W 1961 r. dyrektorów z podstawowym wykształceniem było 32,5 proc., a w 1964 r. wskaźnik ten spadł do 14,5 proc. Z wykształceniem średnim w 1961 roku było 30 proc. dyrektorów w 1964 r. - 35 proc. Z wykształceniem wyższym w 1961 r. - 37,5 proc. w 1964 r. - 50 proc. Zastępców dyrektorów w 1961 r. z podstawowym wykształceniem było 23 proc., w 1964 r. już tylko 10 proc. Z wykształceniem średnim było 54 proc., obecnie 45 proc. Natomiast wzrosła ilość zastępców dyrektorów z wyższym wykształceniem z 23 proc. w 1961 r. do 45 proc. obecnie. Również

żyć w łódzkim handlu detalicznym, co świadczy wyraźnie o tym, że odpowiedzialna polityka personalna na stanowiskach kierowniczych ma swój rezonans i na niższych szczeblach. Np. w PSS wskaźnik mank w stosunku do obrotu z roku na rok spada: w 1961 r. wynosił: 0,10, w 1962 r. - 0,09, w 1963 r. - 0,08, w 1964 r. - 0,07.

Według biuletynu Ministerstwa Handlu Wewnętrznego łódzkie zjednoczenia handlowe a mianowicie: Przed. Handlu Art. Spożycywnym i Przem. Gastron. od przeszło 4 lat mają najniższy w całym kraju wskaźnik niedoborów w stosunku do obrotów czyli innymi słowy najmniej mank w całym zjednoczonym handlu państwowym w kraju.

W LZPH AS i PG w 1961 r. skierowano do prokuratury 35 spraw. W 1962 r. - 36 spraw, 1963 r. - 25 spraw, w I półroczu tego roku - 7 spraw. W tym samym zjednoczeniu w 1961 r. zwolniono za nadużycia 50 osób, w 1962 r. - 35 osób, w 1963 r. - 55 osób, a w I półroczu 1964 r. - 15 osób. Wszyscy, którzy wchodzi w kolizję z prawem są zwalniani z pracy. W ten sposób handel oczyszcza się od ludzi przypadkowych i nieuczciwych na rzecz ludzi czystych rąk.

Prestiż pracowników handlu na przestrzeni lat uległ wyraźnej dewaluacji. Złożyło się na to szereg przyczyn zawinionych, a często i nie zawinionych przez ludzi przypadkowych pracujących w tej dziedzinie usług. Maska, kradzież i afery spowodowały węższy strój środowiska atmosfery podejrzliwości, a co za tym idzie nerwowości w pracy, natomiast na zewnątrz, w opinii publicznej stosunek krytyczny, negatywny, nieufny, niejednokrotnie aż przesadnie niesprawiedliwy.

Uzdrowienie tego stanu rzeczy, przeważnie trudności stało się aktualną troską władz oraz szerokiej rzeszy konsumentów i samego środowiska pracowników handlu. Właściwą atmosferę budować muszą ci, którzy od lat z pełnym poświęceniem pracują w aparacie handlu.

K. B.

cena biletu, ale fakt, że seans składa się z gołutkiego filmu. Na osłode dodaje się króciutką kronikę filmową w dodatku złożoną tylko z krajowych migawek. Ani śloda krótkometrażówki. Podobno wszystko ze względu na oszczędności.

Nie mogłam sobie odmówić wizyty u belgradzkiego fryzjera. Zawsze to okazja do pewnych porównań. Wybrałam damski salon w samym centrum Belgradu, przy ul. Marszałka Tito, w pasażu. Na drzwiach tabliczka: zalekad otwarty od godz. 7-22, w niedzielę do godz. 12. Duża wygoda dla pracujących kobiet. Lokal elegancki, przestronny. Od drzwi wita każdego uprzejmie - „dzień dobry!”. Za chwilę obskakuje cie kilka dziewcząt. Ta zdejmując palto, inna prosi o zajęcie miejsca. Ani się cieknie nie obejrzę, kiedy po wszystkich wstępnych i głównych zabiegach znalazł się pod szybko suszącym, a przy tym idealnie cichym aparatem. Aby się czas nie dłużył, uprzejmie dziewczę proponuje filiżankę „szatana” i plik pism. I tak oto nie minęła nawet godzina, a ja zęgnalam z uśmiechem mile panie, wdychając jednocześnie, że też u naszych Bogdanów, Zbigniewów i Kazimierzów nie ma takich luksusów. Czy naprawdę luksusów?...

K. MOJKOWSKA

